

MIXED MEDIA: UPUTSTVO ZA UPOTREBU

Nesižejni tekstovi imaju izrazito klasifikacioni karakter; uspostavljaju izvestan svet i njegovo ustrojstvo. Kao primeri nesižejnih tekstova mogu da budu kalendar, telefonski imenik ili lirska nesižejna pesma. Ovi tekstovi imaju svoj svet.

(J. Lotman)

Ono što je raščlanjeno, mora biti sakupljeno.

(R. Barthes)

...doktrina kolaža, mešovite tehnike, mixed-media...

Kako bi rekao jedan od najznačajnijih *anti-dizajnera* sa ovih prostora a istovremeno odličan poznavalac umetnosti istorijske avangarde i avangardnog filma, kolaž, montaža su svakako jedne od najznačajnijih principa i tekovina umetnosti XX veka. Mi bismo se složili sa tom konstatacijom, jer se ovakvim spajanjem/kolažiranjem/montažom gotovo nespojivog i dispartnog sadržaja dolazi do kreiranja jednog ne-žanrovskog ili anti-žanrovskog umetničkog dela. Dakle, čini nam se da se ovim postupkom na jedan način podriva uobičajeno žanrovsko ustrojstvo istorije moderne umetnosti XX veka. Ovaj momenat je poduprt i raznovrsnošću "materijala" koji se kroz knjigu dotiče – u strukturu indexiranja su povezani pojmovi iz istorije umetnosti, filmske teorije, filozofije, društvene kritike i sociologije; citati, isečci, zabeleške, utisci, dakle materijal koji gotovo da sam poziva na kolažiranje, na montažu.

mixed-media, sada već tipizirani sklop "isečaka", neposrednih prerađevina prirode ili veštačkih, sintetičkih rezultata njenih daljih produkata

Prvobitna verzija ove knjige izašla je maja 1970.

Možda je korisno opisati taj objekt i bar naznačiti okolnosti njegove pojave.

Format = 26 x 26 cm.

106 strana + 40 nepaginiranih strana ilustracija.

(Tri ilustracije na sovjetske teme su boljševički crvene.)

Fotografije: Steva Bogdanović.

Korice od mekog kartona.

Povezano jemstvenikom.

Sadržaj na kartonskom visuljku (*recto* ljubičast).

Tekst u dva stupca sa nekoliko ilustracija u „štrihu“.

Između strana 84 i 85 umetak na natron papiru.

Tiraž: 500 primeraka (?).

Proizvedeno u štampariji Servisa udruženja pravnika Jugoslavije,

Beograd, Proleterskih brigada 74.

U impresumu su navedena imena i funkcije

tipografskih radnika (da li zbog udvaranja eliti radničke klase?).

Knjiga je označena kao

Nezavisno autorsko izdanje.

Autor se već bio okušao u „samizdatu“ svojim časopisom ***Rok***.

A tako je objavio i roman

Uloga moje porodice u svetskoj revoluciji, 1969.

Posle izleta u nezavisnost

vratio se tada velikim izdavačkim kućama.

...mixed-media, neko mozaičko postrojenje, kolaž geometrijskih, zapreminskih činjenica koje... svojim rasporedom izazivaju impresiju "sklada", "oblika", jedan veštački utisak, ukratko.

Ovakav način rada i rezultat je poželjan jer odstupa od linearne strukture i omogućava čitaocu/čitateljki svojevrsnu interakciju i individualnu navigaciju kroz sadržaj – samim tim gotovo jedan oblik emancipacije. To bi moglo da se protumači i kao pravac ka jednom obliku "smrti autora", tako da nama gotovo da nije bitno ko je autor/nije nam bitno autorstvo, već pre svega proces koji se ostvaruje u vezi između autorove namere pri stvaranju i mogućnosti koje se time pružaju čitatelju/čitateljki.

Konačno, krajem dvadesetog veka u informacijskoj eri, kolažna struktura se na neki način "ostvaruje" (*Pazite šta želite, glasi jedna od pouka modernizma viđenog iz sadašnjosti, jer bi vam se želje mogle ostvariti*)

kao svojstvo jednog novog medija i dobija svoj nov kontekst potpuno integrisan u strukturi *hypertext*-a - strukturi koji je odlika savremenih komunikacijskih tehnologija.

Naše neprekidno, mixed-medijalno interesovanje za moral i estetiku pregradica, polica, kutije

40 godina od prvog i početnog izdanja, knjiga **MIXED MEDIA** na neki način postaje i dokument jednog perioda istorije umetnosti. Ona se, između ostalog, osvrće na umetničke prakse u tom trenutku, na internacionalni neo-avangardni pokret 1960-ih godina (i kasnije), o pokretima i praksama kao što su Fluxus, neo-dada, neo-konstruktivizam, vizuelna poezija, kasnije konceptualna umetnost, itd. koji kao glavno svojstvo imaju princip "mixed-medie". Takođe, **MIXED MEDIA** se može smatrati i eksperimentom u dekonstrukciji tradicionalne strukture knjige i uvreženih kanona u uređivanju štampanih materijala - u vizuelnom i tekstualnom smislu.

Esejist misli tuđu misao koja nije ni postojala do kraja

Prvo izdanje Mixed Medije oblikovao je (= designirao) 100% nestručni Branko Vučićević. Debitovao je 3. brojem **Roka** posvećenim filmu **Rani radovi** a „karijeru“ designera okončao ovom knjigom.

Izvesni (uvek nepouzdan?) izvori pominju rezbarenje polutki sirovog krompira da bi njima otiskivao slova zaglavlja gimnazijskog listića u jednom primerku i navodno neizbrisiv utisak Bauhaus-knjige Moholy-Nagyja **Malerei, Photographie, Film** na koju je slučajno nabasao u Biblioteci grada Beograda.

Mada neupućenima može izgledati kao zagonetan izuzetak, prva **Mixed Media** je samo detalj u slici perioda uoči i posle zloglasne 1968. godine (filmovi, pozorišne predstave, izložbe, štampane stvari...).

I uklapa se u tradiciju što ide od dadaističkih časopisa Dragana Aleksića (uostalom preštampanih u **Roku**), preko Marka Ristića-designera...Bojana

Stupice-designera (vidi Đilas: **Legenda o Njegošu**, Kultura, Beograd 1952), Gorgone i grupe Oho itd.

Esej je po svojoj prirodi dvosmislen rad... jer se opredeljuje čas za ovo, čas za ono, te nema nekakvog «pravog» digniteta u izricanju sudova i u oceni viđenog

Nama posebno zadovoljstvo predstavlja činjenica da smo u ovom poduhvatu imali priliku da povežemo autora prvog izdanja sa grupom Škart, kao logičan kontinuitet i doprinos dekonstrukciji *main-stream-a*, a ka procesima koji neguju nelinearni postupak uređenja površine u grafičkom dizajnu.

Životni tok poprima razmjere rasprave i eseja; moj tadašnji životni stav je izgrađivanje jednog «esejističkog» načina života, a to je upravo osnov na kome je podignuto čitavo izdanje ove knjige

NEIMENOVANI IZVOR, BORA ĆOSIĆ, KUDA.ORG
(mix. V. Arsenijević)